

Het verhaal van Fonske

Kleuters (K3)
en kinderen (Graad 1)

©Lien Pollet

De handpop “Fonske” reist op de hand van de begeleid(st)er mee doorheen het museum en doet zijn verhaal ... een van de kleuters neemt het eerste puzzelstuk dat aan de balie klaarligt mee.

Inleiding

(De kinderen komen binnen in het Museum. De handpop Fonske ligt klaar aan de balie en de begeleid(st)er begint, naar keuze het verhaal met 'Fonske' net voor of na dat de kinderen hun jassen aan de kapstok naast de houten trap gehangen hebben.)

Dag kindjes, ik ben Fonske. Ik neem jullie mee in het museum en vertel jullie over mijn leven. In elke kamer van het museum kunnen jullie een puzzelstuk verzamelen. Maar daarvoor moeten jullie goed luisteren naar wat ik vertel! Komen jullie mee?

Eerst hangen jullie mooi jullie jaszjes aan de kapstok naast de trap op en dan gaan we stilletjes de trappen op helemaal naar de bovenzolder waar jullie zich als vissertjes zullen verkleden ..

Kapstok naast de trap voorbij de balie verdieping op de hoogzolder

Via de houten trap, op de hoogste

Op het visserspleintje

(Kom langs dezelfde houten trap die naar de zolder leidde, 1 verdieping naar beneden. Loop vervolgens voorbij het visserscafé, draai tweemaal links en loop voorbij de lift. Het visserspleintje bevindt zich naast het oude klaslokaal)

- *Kijk kindjes, waar zijn we?*

Dit is het vissersplein, hier woonde ik. Mijn papa was blij dat ik een jongen was. Ik had al twee zussen en een broer.

- *Wie heeft er ook een zus of een broer?*

Voor de geboorte gingen we niet naar het ziekenhuis. Alle kinderen van ons gezin zijn thuis geboren in het bed van mijn ouders. Mijn mama werd geholpen door een vroedvrouw. Dat is een mevrouw die alles weet over geboren worden.

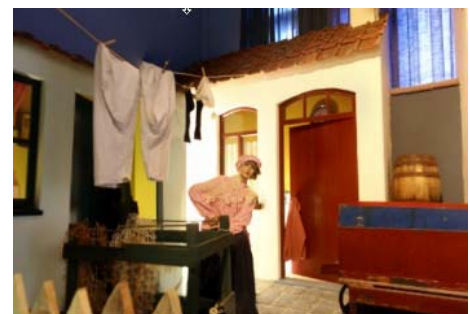

Ik droeg geen pampers maar luiers. Mijn mama waste elke dag mijn luiers uit. De eerste maanden kreeg ik borstvoeding, daarna melk uit de fles.

Mijn papa was visser, hij was veel op zee en weg van huis.

- *Ken je iemand die visser is?*

Mijn mama stond voor het vele werk alleen. Wassen, koken, kuisen en voor de kinderen zorgen. Ze had geen wasmachine, geen kookfornuis, geen ijskast of stofzuiger. Tussendoor probeerde moeder nog een cent bij te verdienen door wat groentjes te kweken in het tuintje, garnalen te pellen en visnetten te breien.

- *Bij wie doet mama ook alles alleen? Of helpt papa een beetje mee?*

Achteraan ons huis stond een stalletje. Daar kweekte mama een varken. Als het dik genoeg was, werd het geslacht en aten we het op. Natuurlijk aten we dikwijls vis.

- *Wie van jullie lust ook graag vis?*

In de klas

(Dit lokaal bevindt zich naast het 'visserpleintje'.)

- *Oh kindjes, waar zijn we?*

Algauw ging ik naar de kleuterklas, net zoals jullie.

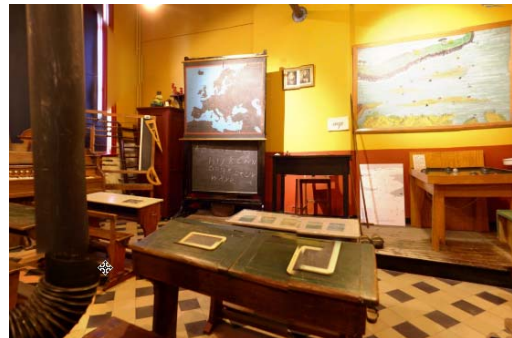
- *Wie gaat er graag naar school? Zitten jullie graag in de klas?*

Ik ging naar de gemeenteschool, hier in dit gebouw. Op de speelplaats speelden

we met knikkers en hoepels.

- *Welke spelletjes spelen jullie op de speelplaats? Spelen jullie alleen of samen?*

De juffrouwen van de kleuterklas waren heel streng toen. Wie niet goed luisterde of zat te praten, moest in de hoek staan.

- *Welke straffen deelt jullie juf soms uit?*

Lapnamen, bijgeloof en spreuken

(Drie grote tekeningen die boven de stenen trap hangen, rechtover het visserspleintje en het oude klaslokaal.)

Toen ik 10 jaar was, ging ik naar de visserijschool. En... Ik mocht ook al mee op zee!

- *Wie vaarde al eens mee met een boot? Vond je dat leuk?*

Al heel vlug moest ik aan boord ook meehelpen met alle werkjes die een visser doet: de netten overboord zetten, de netten opkuisen en herstellen, het net weer binnenboord halen, de vis sorteren, het dek schrobben... en soms mocht ik eventjes het schip besturen.

Op het schip moest ik veel werken en er bleef niet veel tijd over om te slapen.

- *Wie helpt er thuis ook mee? Wie vindt het leuk om eens te kuisen?*

Bij vloed, hoog water, werden de boten die op het strand lagen het water in geduwd. Het was gevaarlijk werk: de boten waren niet groot en bij storm kan de zee wild te keer gaan.

Op café

(Dit is het eerste lokaal op de eerste verdieping naast de houten trap)

- *Wat zien jullie hier? Waar zijn we?*

Toen ik 16 geworden was, mocht ik ook al eens op café gaan. Daar dronken we dan een pintje, soms meer dan één, en soms veel te veel.

- *Wie is er al eens op café geweest?*
- *Waarom gaan mensen naar een café?*

Op café speelden we Vlaamse vogelpiek en wat ik heel graag deed was met de kaarten spelen.

- *Kennen jullie ook spelletjes?*
- *Welke spelletjes spelen jullie graag?*

Een Vlaamse vogelpiek

Aan boord

(Recht voor de trap op zolder staat een oude materiaalkist met links daarvan een scherm met een PowerPoint presentatie. Het verhaal begint aan de oude materiaalkist en vloeit over naar de presentatie dat automatisch doorloopt)

Er is altijd veel werk aan boord. Wanneer de visnetten in de zee liggen, dan doen we onderhoudswerk, kleine herstellingen en kuisen en schrobben we.

Als het net weer aan boord gehaald wordt en opengetrokken wordt, is het plots heel druk. Alle niet bruikbare diertjes en vissen worden weer overboord gezet.

De bruikbare vis wordt gewassen en gespoeld. De vis wordt per soort gesorteerd in manden en opgeslagen tussen ijsschilfers in het ruim, de buik van het schip. We werken heel hard om dan terug naar de thuishaven te varen. Als we in de haven zijn, wordt de vis gelost en verkocht in de zeemijn.

Mijn vrouw en mijn kinderen zijn blij dat ik voor enkele dagen thuis ben.

- *Wie gaat soms mee naar de winkel / supermarkt?*
- *Wie is er al eens naar de (vis)markt geweest?*

Als garnaalvisser

(Hier ook wordt het verhaal verder verteld aan de hand van de automatische PowerPoint presentatie op het scherm dat naast de materiaalkist staat op de zolder)

Ik heb ook een tijd meegevaren met een garnaalschuit. Afhankelijk van het getij varen we uit en zijn maar een dag op zee.

De garnalen worden ook gevangen met een net. Door de fijne mazen van de netten zit ook hier veel afval, kleine vis, kwallen en zeewier in het net. Samen met de garnalen die te klein zijn, gaat dat allemaal weer de zee in.

De grotere garnalen worden aan boord gekookt met zeewater in een grote ketel. Iedere schipper heeft zo zijn eigen kookgeheim.

- Welke kleur heeft een garnaal? Is een garnaal groot of klein? Voelt een garnaal hard of zacht aan?

*- Hoe voelt een visnet aan? Waarom zijn er gaten in het visnet?
(Er hangt een stukje visnet links van de oude materiaalkist)*

- Welke dieren leven er in de zee?

In de kajuit

(Nadat de kinderen de verschillende boten en schuiten die in de vitrines tentoongesteld zijn bewonderd hebben kunnen zij zich naar de kajuit begeven dat links boven het trapje in de zolder gelegen is.)

Binnen in de boot hebben we onze woonkamer. Er staan banken en een tafel. Rond de tafel is een boord gemaakt en zo kunnen de borden en kookpotten niet van de tafel vallen door het rollen en stampen van het schip. Slim gezien, niet? Omdat er veel werk was en niet veel tijd om te koken, aten we dikwijls brood met toespijs.

- *Wat eten jullie op school: boterhammen, warm of eten jullie thuis?*

Er zijn ook vier bedden: Kooien noemen we ze op een schip. Ook aan de rand van de kooien zit een plank zodat we niet uit ons bed rollen bij woeste zee. Als we geluk hadden konden we twee uur aan een stuk slapen, maar heel dikwijls is de slaaptijd veel korter omdat er iets moet hersteld worden. Soms sliepen we dan helemaal niet tot alles weer in orde was aan boord. Wist je dat we sliepen met onze kleren aan? Want tijd om een pyjama aan te trekken was er niet!

- *Slapen jullie graag? Wie wel? Wie niet? En waarom?*

Als nettenbreier

Nu ben ik te oud geworden om nog in zee te gaan. Om de tijd te vullen en nog een centje bij te verdienen, herstel ik soms wat netten.

- *Wat willen jullie graag worden?*

Maar toch blijf ik veel aan de zee denken. Bijna elke dag sta ik met andere vissers op de dijk, en we praten vooral over de zee.

- *Wie gaat graag naar de zee? Waarom?*

Wij houden van de zee. De zee heeft ons altijd werk gegeven. Door de zee hebben we geld verdiend. Maar de zee heeft ons ook pijn gedaan. Want de zee is gevaarlijk en het gebeurt soms dat bij een storm vissers sterven op zee.

- *Ken je mensen die op zee verdwenen zijn en nooit meer teruggekomen zijn?*

Puzzel oplossen

- Hebben jullie alle 9 puzzelstukken verzameld? Super! Maak met de hele klas de puzzel.

- Wat staat er op afgebeeld?

- We overlopen eens wat we gezien hebben in het museum.

Afronding bezoek – 3 activiteiten

- In de voelmuur op de bovenzolder, waar een nettenbreier afgebeeld staat, zijn er verschillende gaten waarin kleine voorwerpen verborgen liggen. De kleuters moeten deze al tastend identificeren en de relevante afbeeldingen die op de achterzijde met velcro voorzien zijn naast de juiste gaten vasthechten.
- Er is een kwartet spel voorzien waarin de afbeeldingen overeenstemmen met het verhaal van Fonske als baby, schooljongen, lavertje, op café, visser, enz (handleiding in bijlage)
- Er is een Lottospel voorzien waarin de afbeeldingen daar overeenstemmen met het verhaal van Fonske als baby, schooljongen, lavertje, op café, visser, ect (handleiding in bijlage)